

9. *Qua ratione nomen Dei à christianis hodie polluitur.*

Verùm Parochi maximè hunc locum urgere debent boni esse filii non solùm Patrem Deum orare verbis; sed re etiam & actione conari, ut eluceat in ipso sanctificatio divini nominis. Utinam non essent, qui cùm oratione hac Dei nominis sanctificationem assidue postulent factis, quantum in ipsis est, illud violant atque contaminant, quorum culpa interdum ipsi etiam Deo maledicuntur. In quos dictum est ab Apostolo: *a Nomen Dei per vos blasphematur inter gentes; & apud Ezechielem legimus: b Ingressi sunt ad gentes, ad quas introierunt, & polluerunt nomen sanctum meum; cup diceretur de eis: Populus Domini iste est, & de terra ejus egressi sunt.* Qualis enim est vita, & ut sunt eorum mores qui religionem profitentur, sic de religione ipsa deque ejus auctore religionis multitudo imperita judicare solet. Quare qui vivunt ex Christiana Religione, quam susceperunt, & ad ejus regulam orationem & actiones dirigunt suas, magnam facultatem præbent aliis laudandi nomen cœlestis parentis; & omni honore & gloria celebrandi. Nobis enim ipse has partes imposuit Dominus, ut illustribus virtutis actionibus excitemus homines ad laudem & prædicationem divini nominis. Ad quos loquitur in hunc modum apud Evangelistam: *c Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in Cœlis est; & Princeps Apostolorum: d Conversationem vestram inter gentes habentes bonam, ut ex bonis operibus vos considerantes, glorificent Deum.*

a Rom. 2. 24.

*b Ezech. 36. 5.
Isai 52. 5.
Tit. 1. 10.*

Quando ex fidelium sanctitate populi ad laudandum Deum excitentur, vide Deut. 4. 5. 6.

7. Virtutius sunt excitandi homines ad Dei nominis sanctificationem.

*c Matth. 5. 16.
Marc. 1. 41.
Luc. 7. 16.*

d 1. Pet. 2. 12. & 3. 16. 17.

DE SECUNDA PETITIONE.

CAPUT IX.

Adveniat Regnum tuum.

1. *Regni Dei prædicatione in Scripturis quàm sæpè commendata.*

Regnum cœleste, quod altera hac petitione postulamus, ejusmodi est ut eò referatur ac terminetur omnis Evangelii prædicatione. Nam & inde exorsus est ad penitentiam cohortari Sanctus Joannes Baptista, dum, *a Penitentiam, inquit, agite; (1) appropinquavit enim regnum cœlorum.* Nec aliunde fecit initium suæ prædicationis, *b Salvator humani generis, & in illo salutari sermone, c quo beatitudinis vias Discipulis in monte monstravit, tamquam proposito orationis argumento principium duxit à regno cœlorum; nam d Beati, inquit, pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cœlorum.* Quin etiam eum retinere cupientibus, attulit illam causam necessariæ profectiois: *e Et aliis civit atibus oportet me evangelizare Regnum Dei, quia ideo missus sum.* Hoc idem f postea regnum Dei prædicare jussit Apostolos; & illi, qui se ire ad sepeliendum patrem suum velle dixerat, respondit; *g Tu autem vade: annuntia regnum Dei.* Cùm verò resurrexisset à mortuis, per illos quadraginta dies, quibus apparuit Apostolis, *h loquebatur de regno Dei.* Quare Parochi hunc secundæ postulationis locum diligentissimè tractabunt, ut fideles auditores, quanta sit in hac petitione vis ac necessitas, intelligant.

2. *Quid hæc secunda petitio comprehendat.*

Primum autem ipsis ad rem scienter subtiliterque explicandam magnam facultatem dabit ea cogitatio, quæd etsi hæc petitio conjuncta sit cum reliquis omnibus, eam tamen separatim etiam adhiberi jusserit à cæteris, ut quod

Ce 3

pe-

(1) *Appropinquavit* Ita etiam hodierna Vulgata, unde perperam in Edit. Venet. 1565. Patav. 1714. & it Venet. *appropinquabit.*

Conjunctum est hujus petitionis argumentum cum ultimo Symboli articulo.

*a Matth. 2.
Marc. 1. 4.
Luc. 3. 5.
Matth. 4. 17.
Marc. 1. 15.
c Matth. 5. & 6. 7.
per totum.
d Matth. 5. 3.
Luc. 6. 20.*

*e Luc. 4. 43.
f Matth. 10. 1.*

g Luc. 9. 60.

h Act. 10. 1. 3.

a Matth. 6. 36.

Quomodo omnia, quæ ad spiritualem & corporalem vitam pertinet, Deus eum regno providet declarat sub parabola vineæ.

Isai 5. 1. 2. 3.
Jerem. 1. 2.
Matth. 11. 33.

b Matth. 6.

Deus Rex est ditissimus, valens omnia necessaria nobis præstare.

c Psalm. 22. 2.

Quomodo petendum Dei Regnum.

d Matth. 25. 11.

e Matth. 7. 21.

Quam calamitosa sit presentis vitæ conditio. f Omnes Patres se exules, hospite & peregrinos esse confessi sunt.

g Hebr. 11. 103.
Dæmones sic in terris agere indicat Paulus. Eccl. 6. 52.

h Prælia carnis & spiritus. Matth. 10. 51.
Rom. 7. 18.
Galat. 5. 17.

petimus, summo studio quæramus. Ait enim: *a Quærite primum regnum Dei, & justitiam ejus; & hæc omnia adjicientur vobis.* Et quidem tanta vis & copia cœlestium munerum hac postulatione continetur, ut omnia complectatur, quæ ad corpoream & spiritualem vitam tuendam sint necessaria. Quem autem regio nomine dignum dicemus, cui ea curæ non sint, quæ regni salutem contineant? Quod si sunt homines de regni sui incoluitate solliciti, quanta regem regum omnium cura & providentia tueri credendum est & vitam & salutem hominum? Hac igitur regni Dei petitione comprehensa sunt omnia, quibuscumque in hac peregrinatione vel exilio potius indigemus, quæ concessurum se Deus benignè pollicetur: nam statim illa subjunxit: *b Et hæc omnia adjicientur vobis.* Quibus omnino declaravit, se eum esse regem, qui generi hominum copiosè omnia largèque suppeditat; in cujus infinitæ benignitatis cogitatione infixus David cecinit: *c Dominus regit me, & nihil mihi deerit.*

3. *Quid his faciendum sit, qui hujus petitionis fructum consequi cupiunt.*

Verùm minimè satis est vehementer petere Dei regnum, nisi ad petitionem nostram adhibeamus omnia, tamquam instrumenta, quibus illud quæritur & invenitur. Nam & quinque fatuæ virgines, studiose illæ quidem petierunt ad hunc modum; *d Domine, Domine, aperi nobis:* verumtamen, quod illius postulationis præsidia non haberent, exclusæ sunt. Nec injuria: est enim illa Dei ore pronuntiata sententia: *e Non omnis, qui dicit mihi Domine, Domine, intrabit in regnum cœlorum.*

4. *Quibus rationibus regni Dei desiderium hominibus sit excitandum.*

Quamobrem hauriant animarum curatores Sacerdotes ex uberrimis divinarum litterarum fontibus ea, quæ fidelibus desiderium studiumque commoveant Regni cœlorum; quæ calamitosam status nostri conditionem illis ob oculos ponant: quæ sic eos afficiant, ut recipientes & colligentes se, in memoriam redeant summæ beatitudinis & inexplicabilium bonorum, quibus redundat æterna Parentis Dei domus. *f Exules enim sumus, & planè ejus loci incolæ, g in quo habitant dæmones, quorum odium in nos nulla ratione mitigari potest: nam sunt infestissimi & implacabiles in genus humanum. Quid domestica h intestinaque prælia, quæ inter se corpus & anima, caro & spiritus assiduè gerunt? quibus perpetuo timendum est, ne concidamus:*

ti-

timendum autem, imò verò statim concideremus, nisi propugnaculo divinæ dexteræ defenderemur. Quam vim miseriarum cum sentiret Apostolus, *a Infelix, inquit, ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus?*

5. *Quanta sit hominis miseria, per aliarum rerum cum homine collationem demonstratur.*

Hæc infelicitas nostri generis, quamquam per se cognoscitur, tamen ex contentione reliquarum naturarum, & creaturarum rerum faciliùs intelligi potest. In illis sive rationis sive etiam sensus expertibus, rarò fieri videmus, ut aliqua natura à propriis actionibus, à sensu, vel motu insito declinet sic, ut à proposito & constituto fine deflectat. Hoc apparet in bestiis agrestibus, nantibus, volucris, ut res declaratione non egeat. Quòd si cœlum suspexeris, nonne verissimum id esse intelligis quod à Davide dictum est: *b In æternum, Domine, verbum tuum permanet in cælo? Nempè illud continenti motu & perpetua conversione fertur, ut ne minimum quidem à præfinita divinitus lege discedat.* Si terram & reliquam universitatem consideres, facilè videas, aut nulla, aut exigua ex parte deficere. At miserimum hominum genus sæpissimè labitur; rarò, quæ rectè sunt cogitata, persequitur; plerumque susceptas bonas actiones abjicit atque contemnit: quæ modo placuerat optima sententia, subito displicet; & illa rejecta, ad turpia consilia, sibi que perniciosa dilabatur.

6. *Quæ sit omnium miseriarum causa potissima.*

Quænam igitur est hujus inconstantia miseriæque causa? contemptio planè divini afflatus: *c claudimus enim aures Dei monitis, oculos tollere nolumus ad ea, quæ nobis lumina divinitus præferuntur, nec cœlestem Patrem salutariter præcipientem audimus.* Quare huc incumbendum erit Parochis, ut & miserias oculis subjiciant fidelis populi, & commemorent causas miseriarum, & remediorum vim ostendant: quorum omnium illis facultas non deerit, comparata ex viris sanctissimis, Joanne Chrysostomo & Augustino, maximè verò ex iis, quæ in Symboli expositione posuimus. Nam illis cognitatis, quis erit è facinorosorum hominum numero, quin adjumento Dei gratiæ præeuntis, evangelico illo *d Prodigii filii exemplo, conetur exurgere & erigere se, atque in cœlestis regis Patrisque conspectum venire?*

7. *Quidnam Dei regnum in Sacris litteris designet.*

His explicatis, quò sit fidelium fructuosa petitio, aperient, quid sit, quod his verbis à Deo postulemus, præsertim cum vocabulum regni Dei multa significat:

Cc 4

quo-

a Rom. 7. 14.

Omnes res creatæ insitam ibi à Deo vim retinent.

Psalm. 143. 6. 7.

Omnia ad nutum Dei serviunt præter hominem

Psalm. 118. 89.

Genes. 3. 19.

Reg. 1. 14.

Paral. 19. 11.

Psalm. 38. 6.

b Psalm. 118. 89.

Sap. cap. 2. 5.

Eccl. cap. 15. 18.

Isai. cap. 40. 6. & alibi.

c Prov. 24.

Isai. 60. & 66. 3.

Jerem. 7. & 55. 15.

Chrys Hom. 52. ad Populum Antioch. D. Aug lib. 10. Confess. c. 28.

d Luc. 15. 28. 19.

quorum declaratio & ad reliquam scripturam intelligentiam non erit inutilis, & est ad hujus cognitionem loci necessaria.

Communis igitur quædam regni Dei significatio, quæ frequens est in divinis litteris, est non solum ejus potestatis, quam habet in omnem hominem rerumque universitatem, sed etiam providentiæ qua cuncta regit & moderatur. *a In manu ejus, inquit Propheta, sunt omnes fines terræ.* Quibus finibus intelliguntur etiam, quæ occulta sunt & abdita in intimis terræ ac rerum omnium partibus. In hanc sententiam Mardochæus loquebatur illis verbis: *b Domine, Domine, Rex omnipotens, in ditione enim tua cuncta sunt posita, & non est, qui possit tue resistere voluntati: Dominus omnium es: nec est, qui resistat majestati tue.*

8. Christi regnum in pios, quale.

Item Dei regno declaratur præcipua illa ac singularis providentiæ ratio, qua Deus pios & sanctos homines tuetur & curat. De qua propria & eximia quadam Dei cura dictum est illud à Davide: *c Dominus regit me, & nihil mihi deerit: tum ab Isaia: d Dominus Rex noster ipse salvabit nos.* In qua Dei regia potestate etsi præcipua ratione sunt in hac vita ii, quos diximus, sancti ac pii homines; tamen monuit Pilatum ipse Christus Dominus, Regnum suum non esse ex hoc mundo; hoc est, minimè ex hoc mundo, qui & conditus est & interiturus, ortum habere. Nam eo quem diximus modo, dominantur Imperatores, Reges, Republicæ, Duces, omnesque ii, qui vel expetiti ac delecti ab hominibus, præsumunt civitatibus atque provinciis; vel per vim & injuriam dominatum occupaverunt: Christus autem Dominus e constitutus est Rex à Deo, ut ait Propheta: *cujus Regnum ex Apostoli sententia, justitia est; ait enim, f Regnum Dei est justitia, & pax, & gaudium in Spiritu Sancto.*

9. Qua ratione Christus in suis regnet fidelibus.

Regnat autem in nobis Christus Dominus per virtutes intimas, fidem, spem, charitatem, quibus virtutibus Regni quodammodo partes efficitur, & Deo peculiari quadam ratione subjecti, ad ejus cultum ac venerationem consecramur: ut quemadmodum dixit Apostolus: *g Vivo autem, jam non ego: vivit verò in me Christus: ita nobis dicere liceat: Regno ego, jam non ego, regnat verò in me Christus.* Id autem regnum justitia dicitur, quia Christi Domini justitia constitutum est. Ac de hoc regno sic loquitur apud S. Lucam Dominus: *b Regnum Dei in-*

Dei regnum primo generale in re universas potestatem, & providentiæ curam significat.

a Psalm. 94. 1.

b Esth. cap. 13.

Secundo peculiarem illam beneficentiam, qua pios gubernat & dirigit, denotat.

c Psalm. 12. 1.

d Isai. 33. 22.

Quomodo Regnum Christi non sit ex hoc mundo.

e Psalm. 1. 6.

f Rom. 14. 17.

g Galat. 2. 20.

Quomodo Regnum Dei sit justitia.

b Luc. 17. 21.

intra vos est. Nam etsi Jesus Christus per fidem regnat in omnibus qui gremio ac sinu sanctissimæ matris Ecclesiæ continentur, præcipuo tamen modo regit eos, qui præstanti fide, spe & charitate præditi, se tamquam puram quædam & viva membra Deo præbuerunt. Et in his Dei gratiæ regnum esse dicitur.

10. De Regno gloriæ Christi Domini nostri.

Est verò etiam Dei gloriæ regnum illud, de quo Christum Dominum apud S. Matthæum loquentem audimus: *a Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi.* Quod idem ab eo regnum apud S. Lucam latro admirabiliter sua scelera recognoscens expetebat in hunc modum: *b Domine, memento mei cum veneris in regnum tuum.* Sanctus etiam Joannes meminit hujus Regni: *c Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto, non potest introire in regnum Dei.* Meminit item Apostolus ad Ephesios: *d Omnis fornicator, aut immundus, aut avarus, (quod est idolorum servitus) non habet hereditatem in regno Christi & Dei.* Eodem e pertinent aliquot similitudines Christi Domini loquentis de Regno Cælorum.

11. De regni gratiæ & gloriæ Christi natura & diversitate.

Necesse est autem prius ponere regnum gratiæ: neque enim fieri potest, ut in ullo regnet Dei gloria, nisi ejusdem gratiæ in illo regnarit. Est verò gratiæ, ipsius sententia Salvatoris: *f Fons aquæ salientis in vitam æternam.* Gloriam autem quid esse dicemus, *g* nisi gratiam quamdam perfectam & absolutam? Quamdiu enim fragili hoc mortali corpore vestiti sumus: dum in hac cæca peregrinatione & exilio vagi & imbecilles absumus à Domino, sæpè labimur & cadimus, abjecto regni gratiæ adminiculo, quæ nitebatur: cum autem regni gloriæ, *b* quod perfectum est, lux nobis illuxerit; firmi ac stabiles perpetuò consistemus. Omne enim & vitium & incommodum exhaurietur, omnis infirmitas confirmata roborabitur: ipse denique nostra in anima & in corpore regnabit Deus: quæ res uberiùs in Symbolo tractata est, cum de resurrectione carnis ageretur.

12. Quid in primis hæc petitione Deum oremus.

His igitur expositis, quæ communem regni Dei sententiam declarant, quid sibi hæc petitio propriè velit, dicendum est. Petimus autem à Deo, ut regnum Christi quod est Ecclesia, propagetur, ut se ad fidem Christi Domini, & accipiendam veri Dei cogitationem con-

In quibus præcipue regnet Christus.

Tertio, gloriam & majestatem designat, quam Deus in cælo obtinet.

a Matth. 25. 34.

b Luc. 32. 42.

c Joann. cap. 3. 24.

d Ephes. 5. 55.

e Matth. 13. 32. 32. 44. & cap. 22. 1.

f Joann. 4. 14. Quid gratia.

g Sic Apost.

Rom. 6. 25. vitam æternam gratiam vocat. Regno gratiæ frequenter excidimus.

b 1. Cor. 13. 15.

Regnum gloriæ, si semel ab homine possideatur, nunquam amittitur.

Quomodo maxime beata in terris regnum Dei adveniat.

ver-

vertant infideles & Judæi, & Schismatici ac Hæretici redeant ad sanitatem, & ad Ecclesiæ Dei communionem à qua desciverunt, revertantur, ut compleatur, & ad exitum perducatur, quod Isaïæ ore dixit Dominus: *a Dilata locum tentorii tui, & pelles tabernaculorum tuorum extende; (1) ne parcas: longos fac funiculos tuos, & clavos tuos consolida. Ad dexteram enim & ad levam penetrabis, quia dominabitur tui, qui fecit te.* Et idem: *b Ambulabunt gentes in lumine tuo, & reges in splendore ortus tui: leva in circuitu oculos tuos, & vide: omnes isti congregati sunt, venerunt tibi; filii tui de longè venient, & filia tua de latere surgent.*

13. *Secundò quidnam hic postuletur.*

Verùm quia sunt in Ecclesia, *c* qui verbis confitentem Deum, factis negantes, deformatam fidem præ se ferant, in quibus propter peccatum dæmon habitat ac dominatur tamquam in propriis domiciliis, petimus etiam, ut ad eos veniat regnum Dei; quo illi, peccatorum discussa caligine, & radiis divinæ lucis illustrati, restituantur in filiorum Dei pristinam dignitatem, ut omnibus è suo regno, cœlestis Parens, sublati Hæreticis atque Schismaticis, ejectisque offensionibus, ac scelerum causis, *d* aream purget Ecclesiæ, quæ Deo cultum piè sanctèque adhibendo, quieta ac tranquilla pace perfruatur.

14. *Quid tertio loco eadem petitione queramus.*

Petimus denique, ut solus in nobis vivat, solus regnet Deus; ne sit posthac morti locus, sed ut illa *e* absorbeat in victoria Christi Domini nostri, qui *f* disjecto ac dissipato omni hostium principatu, potestate & virtute, suo omnia subjiciat imperio.

15. *Quæ Christianis hujus petitionis occasione præcipue agenda & contemplanda offerantur.*

Erit autem curæ Parochis, ut (quod postulat hujus ratio petitionis) fidelem populum doceant, quibus cogitationibus & meditationibus instructus, has piè Deo preces facere possit. Ac primùm hortabuntur, ut vim ac sententiam intueatur illius similitudinis à Salvatore introductæ, *g Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro, quem qui invenit homo, abscondit, & præ gaudio illius vadit, & vendit universa quæ habet, & emit agrum illum.* Nam qui noverit Christi Domini divitias, is

(1) *Ne parcas* deest in Edit. Rom. Lugd. Lovan. Paris. est autem apud Isaïam, ut in Edit. Patav.

is præ illis omnia contemnet; huic facultates, opes, potentia sordescunt, nihil enim est quod illi summo pretio comparari, imò verò quod in conspectu ejus stare possit. Quare, quibus id nosse contigerit, exclamabunt illi, ut Apostolus: *a Omnia detrimentum feci, & arbitror ut stercora, ut Christum lucrifaciam.* Hæc est illa insignis Evangelii *b* margarita, in quam qui pecuniam ex omni bonorum venditione redactam erogarit, is beatitudine fruatur sempiterna.

16. *Quàm sit desiderabile regnum Christi hic per gratiam, & in futuro per gloriam.*

O nos felices, si tantum luminis nobis præferret Jesus Christus, ut illam videre possemus Divinæ Gratia margaritam, qua ipse regnat in suis! Nam & nostra omnia & nos ipsos venundarem, ut emptam illam tueremur: tunc enim denique (1) nobis id non dubitanter dicere liberet: *c Quis nos separabit à charitate Christi?* Præstantem verò regni Gloriæ excellentiam, si, quæ sit, scire volumus, eandem de illa & *d* Prophetæ & *e* Apostoli vocem atque sententiam audiamus: *Oculus non vidit, neque auris audivit, neque in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus iis qui diligunt illum.*

17. *De humilitate, quam in hac petitione, & aliis præ nobis ferre debemus.*

Proficiet autem ad impetrandum maximè quod petimus, si, qui simus, ipsis nobiscum reputemus; id est, Adam progenies, *f* jure è Paradiso ejecti & exules, quorum indignitas ac perversitas summum Dei odium ac sempiternas poenas postularet. Quare demisso tùm & abjecto animo simus oportet. Nostra etiam erit plena christianæ humilitatis oratio; & omninò nobis ipsis diffidentes, *g* illius more Publicani confugiemus in Dei misericordiam, totumque ejus benignitati tribuentes, ipsi gratias agemus immortales, qui nobis suum spiritum sit elargitus, *h* quo freti clamare audeamus, *Abba Pater.*

18. *Quanto studio nobis incumbendum sit, ut tandem cœlorum regno potiamur.*

Suscipiemus etiam illam curam & cogitationem, quid agendum, quid contra vitandum sit, ut ad cœleste Regnum pervenire possimus. Non enim à Deo *i* ad otium, & ad inertiam vocati sumus; quin imò inquit: *k Regnum cœlorum vim patitur, & violenti rapiunt il-*

(1) *Nobis id non dubitanter dicere liberet* Vocula *id* desideratur in Edit. Pat. & quidem reduplare videtur.

Huc pertinere possunt
quæ de Sapientia scri. sūt.
Job 28. 15.
Salom. Prov. 8. 10.
Sap. 7. 8. 9. 10.
a Philip. 1. 8.

b Matth. 13. 45.

c Rom. 8. 8.

d Isaï. 64. 4.
e 1. Cor. 2. 9.

f Genes. 3. 23.
Humiliter regnum
Dei petendum.

g Luc. 18. 12.

h Rom. 8. 13.

Quid sequi vel fugere
debeamus, ut simus beati,
sæpè cogitandum.
i Hæc docet parabola
Evangelica de vinea,
Matth. 10. 1.
k Matth. 11. 12.

a Isaï. 54. 2. 3. &
voss. 5.

b Isaï. 60. 7. 4. & c.
49. 18.

c Tir. 1. 16.
In Christianis perperam
viventibus, dominatur
etiam diabolus.

d Matth. 3. 12.

e 1. Cor. 5. 55.
f 1. Cor. 15. 24. 25.
Colos. 2. 15.

g Matth. 13. 44.
Christi Regnum ut con-
sequamur, omnia terre-
stra sunt contemnenda.

a Matth. 19. 17.
Diligentia adhibenda.
b 1 Cor. 9. 8.
Quomodo simus di-
vitiarum adjutores.
c Marc. 10. 10.

Quomodo præsidiis ho-
minibus intruxerit Deus
ad cœlestis regni conse-
cratam.

illud ; & a Si vis ad vitam ingredi , serva mandata. Ita-
que non est satis petere regnum Dei , nisi suum ipsi
etiam studium & operam adhibeant homines. Nam b
adjutores sint oportet , & administri Dei gratiæ in eo te-
nendo cursu , quo pervenitur in cœlum ; numquam nos
deserit Deus , c qui nobiscum se futurum perpetuo polli-
citus est ; unum ut nobis videndum sit , ne Deum &
nos ipsos deseramus. Ac Dei quidem sunt in hoc Eccle-
siæ regno omnia , quibus & vitam tuetur hominum , &
(1) salutem illis conficit sempiternam , & quæ sub as-
pectum non cadunt , Angelorum copiæ , & plenissimum
virtutis cœlestis visibile hoc munus Sacramentorum. In
his tantum nobis præsidiis est divinitus constitutum , ut
non modò ab acerrimorum hostium regno tuti esse , sed
ipsum etiam tyrannum ejusque nefarios satellites pros-
ternere & conculcare possimus.

19. Conclusio hujus petitionis , & brevis illius alia ex-
positio.

Quare vehementer ad extremum (2) petamus à Dei
Spiritu , nos ut omnia jubeat è sua voluntate facere : Sa-
tanæ ut tollat imperium , nullam in nobis summo illo
die potestatem habeat : ut vincat & triumphet Christus :
ut vigeant ejus leges toto orbe terrarum : ut decreta
serventur : nullus ut proditor aut desertor ejus sit ; sed
tales se præbeant omnes , ut in Regis Dei conspectum
non dubitanter veniant , & d constitutam illis ex omni
æternitate possessionem adeant regni cœlestis , ubi bea-
ti cum Christo sempiterno ævo fruuntur.

(1) Salutem illis conficit sempiternam. Longè melius Edit. Patav. Lugd.
Lovan & Paris. salutem perficit sempiternam.

(2) Petamus. Edit. Fava v. petemus.

DE TERTIA PETITIONE.

CAPUT XII.

Fiat Voluntas tua.

1. Quare postulato Dei regno statim subjiciatur , ut
ejusdem voluntas fiat.

Cum à Christo Domino dictum sit : a Non omnis,
qui dicit mihi , Domine , Domine , intrabit in regnum
Cœlorum ; sed qui facit voluntatem Patris mei , qui in
Cœlis est , ipse intrabit in regnum cœlorum : quicumque
in illud cœleste regnum pervenire cupiunt , id à Deo
petere debent , ut fiat voluntas ejus. Quamobrem hoc
loco posita hæc petitio est statim post regni cœlestis
postulationem.

2. Qua methodo ad veram hujus petitionis intelligentiam
pervenendum sit.

Ut autem intelligant fideles , quam necessarium id
nobis sit , quod hac prece postulamus , quantamque vim
salutarium munerum ex ejus impetratione consequantur ,
demonstrabunt Parochi , quibus miseris & ærumnis
oppressum fuerit hominum genus propter peccatum pri-
mi parentis.

3. Quæ mala prævaricatio primi parentis in humanum
genus invexerit.

Nam à principio Deus proprii boni appetitionem
creatis rebus ingeneravit , ut naturali quadam propensio-
ne suum quærent & expeterent finem , à quo illæ
numquam , nisi objecto extrinsecus impedimento , decli-
nant. Hæc autem initio fuit in nomine expetendi Deum
suz beatitudinis auctorem , parentemque , eò preclarior &
præstantior vis , quod is compos esset rationis atque con-
sillii. Sed reliquæ naturæ hunc amorem sibi naturaliter in-
genitum , eum rationis expertes , conservassent , quæ ut
initio procreatæ fuerunt naturæ bonæ , sic in eo statu &
conditione manserunt , hodieque manent : miserum homi-
num genus cursum non tenuit. Non enim solum bona
justitiæ originalis amisit ; quibus à Deo supra naturæ suæ
fa-

a Matth. 7. 21.

Homo in initio suæ
creationis in Deum tam-
quam suæ beatitudinis
auctorem , recta fereba-
tur.

Eccl. 7. 27.

Peccato originali &
amissa justitia , & ad
virtutem inclinatio cor-
rupta est.